

TŘETÍ KAPITOLA

*Bouřka, na kterou si děti hrály, a nečas,
který opravdu nastal*

Jistě se rozumí samo sebou, že Momo nijak nerozlišovala dospělé a děti, když jim naslouchala. Ale děti to vábilo k Momo ještě z jiného důvodu. Od té doby, co Momo byla s nimi, dovedly si tak pěkně hrát jako nikdy. Lze to povědět také tak, že už se nikdy nenudily. Ne snad, že Momo vymýšlela jakési nevídané hry. Ne, Momo si s dětmi jen hrála, jen byla s nimi. Ale právě proto, že byla s nimi, děti nevěděly jak, ale dostávaly při hraní ty nejskvělejší nápady.

Pořád vymýšlely něco nového, a jedna hra byla pěknější než druhá.

Jednou za dusného, parného dne sedělo v hledišti starého amfiteátru asi deset, možná jedenáct dětí. Čekaly na Momo, protože Momo se šla trochu toulat po okolí, jak to občas dělala. Na nebi zrovna visely černé chuchvalce mraků a vypadalo to, že se co nevidět strhne bouřka.

„Půjdu radši domů,“ řekla malá holčička, ta, co za sebou vodila maličkého sourozence. „Já se blesků bojím. A hromu taky.“

„A doma se nebojíš?“ zeptal se holčičky brýlatý kluk.

„Bojím,“ odpověděla.

„Tak tu klidně můžeš zůstat. Je to úplně jedno,“ řekl chlapec v brýlích.

Holčička na jeho slova nejprve pokrčila rameny a potom kývla bradou, že souhlasí. Za chvíli řekla: „Ale Momo třeba vůbec nepřijde.“

„No a?“ vmísil se do toho jiný, trochu zpustle vyhlížející chlapec. „Proto si ještě můžeme hrát. I bez Momo.“

„Tak dobře. Ale na co?“

„Já taky nevím, na co. Zkrátka si na něco budeme hrát.“

„Na něco, to je jako na nic. Tak řekněte někdo, na co si budeme hrát.“

„Já mám nápad,“ řekl baculáč s vysokým dívčím hlasem, „mohli bychom

si hrát na to, že je celý amfiteátr obrovská námořní loď a my se jako plavíme do neznámých moří a prožijeme spoustu dobrodružství. Já budu kapitán, ty jsi první důstojník a ty budeš profesor. Rozumíte, profesor přírodních věd. Protože podnikáme výzkumnou plavbu. Ostatní jsou námořníci.“

„A co budeme my?“ volala děvčátka.

„Námořnice. Protože v příštích letech budou i námořnice.“

Nápad byl přímo skvělý, a děti se pustily do hraní. Ale nějak se nemohly dohodnout o všech podrobnostech a hra pořád neměla ten pravý spád. Po malé chvíli už zase všechny seděly na kamenech a jen tak okouněly.

A potom přišla Momo.

Na přídi voda stříkala do výše. Výzkumné plavidlo jménem Argo zlehounka klouzalo nahoru a dolů po vzdouvající se hladině a tam, kde moře bylo klidné, plulo plnou parou vpřed a drželo směr na jih do Korálového moře. Kam vůbec sahá lidská paměť, žádná loď se nikdy neodvážila plout do těchto nebezpečných vod, kde námořníkům v každém okamžiku hrozily zrádné mělčiny, korálové útesy a neznámé mořské příšery. A co bylo nejhorší, bez ustání tu řádil věčný tajfun, hrozná vodní smršť, která neznala oddechu. Pořád a pořád se divě proháněla po Korálovém moři a hledala si oběti jako živá, lstivá šelma. Nikdo nedovedl uhodnout, kde se objeví. Všechno, co zuřivý orkán uchopil do obrovitého náruči, nepustil z děsného sevření dřív, dokud nešťastnou oběť nerozdrtil na droboučké úlomky.

Výzkumné plavidlo Argo bylo pochopitelně vyzbrojeno pro případ setkání s touto bludnou smrští, a to nebyvalým způsobem. Firma pověřená jeho stavbou zhotovila všechno od prvního do posledního z modré alomontské oceli, pružné a nezničitelné jako čepel kordu. Kromě toho se loď pomocí zvláštní výrobní techniky odlévala z jediného kusu, to je beze švů a svařování.

I tak by měl jiný kapitán a jiné mužstvo asi jen stěží odvahu vystavovat se tak neslýchanému nebezpečí. Avšak kapitán Gordon tu odvahu měl. Stál nahoře na kapitánském můstku a přehlížel odtud pyšně své námořníky a námořnice. Všichni jeho lidé byli ostřílení borci na svých místech.

Vedle kapitána stál jeho první důstojník Don Melú, starý mořský vlk ošlehaný všemi světovými větry, který už přestál na vodě sto dvacet sedm divých orkánů.

Ještě dál na otevřené palubě bylo vidět hlavu profesora Eisensteina, vědeckého ředitele celé expedice, a po jeho boku dvě asistentky Maurin a Sáru, jež profesorovi nahrazovaly vzhledem k své nevídané paměti celé knihovny. Všichni tři se právě nahýbali nad fyzikální přístroje, vyznačující se mimořádnou přesností, a tiše se mezi sebou radili nesrozumitelným jazykem vědců.

Kousek od profesora a jeho asistentek seděla krásná domorodka Momosan s nohama skrčenýma pod sebe. Badatel jí čas od času položil nějakou otázku týkající se pozoruhodných zvláštností tohoto moře a Momosan mu odpovídala v rodném jazyku hula-hula, který zněl jako hudba a kterému rozuměl jenom profesor.

Cílem výzkumné expedice bylo najít příčinu bludné vichřice zvané Věčný tajfun, a v případě, že to bude možné, tuto příčinu odstranit, aby i jiné lodě mohly plout do Korálového moře. Ale zatím bylo kolem ticho a po bouřce ani památky.

Až pojednou vytrhlo kapitána z myšlenek volání hlídky na stěžni.

„Kapitáne,“ křičel námořník do hlásné trouby ze stočené dlaně, „buď mi přeskočilo, nebo namouduši vidím skleněný ostrov. Zrovna před námi!“

Kapitán a Don Melú se okamžitě podívali dalekohledem. Také profesor Eisenstein a jeho dvě asistentky k nim přistoupili, přitahováni vědeckým zájmem. Jenom krásná domorodka zůstala pokojně sedět na svém místě, neboť mravy jejího národa, nám těžko pochopitelné, zakazovaly projevovat zvědavost.

Netrvalo dlouho a expedice doplula ke skleněnému ostrovu. Profesor sestoupil po provazovém žebříku upevněném na boku lodi a stanul na zemi, která byla průhledná. Povrch byl kluzký, a profesor Eisenstein se taktak držel na nohou.

Ostrov měl podobu kruhu, podle odhadu přibližně o průměru dvaceti metrů. Směrem ke středu se kopulovitě zvedal. Když se profesor vyšplhal až k nejvyššímu místu, spatřil zcela zřetelně hluboko v nitru ostrova světelnou záři, která pravidelně pulzovala.

Sděлил své pozorování ostatním, kteří stáli v napjatém očekávání nahoře na lodi a opírali se o zábradlí.

„To by znamenalo,“ pronesla svůj názor asistentka Maurin, „že se asi jedná o televitale bistrocinalis.“

„Možná,“ odpověděla asistentka Sára, „ale právě tak dobře by to mohla být polykula tapetocifera.“

Profesor Eisenstein se napřímil, postrčil si brýle na správné místo na nose a křičel nahoru: „Podle mého mínění tu máme co činit s jakousi odrůdou známého jevu zvaného punčicholus kvičínensus. Ale to můžeme stanovit teprve tehdy, až celou věc prozkoumáme dole pod vodou.“

Nato se tři námořnice rovnou vrhly do vody a zmizely někde v modré hloubce, neboť to byly současně závodní potápěčky světové pověsti. Než se totiž vědci domluvili, plavkyně si již stačily obléknout skafandry.

Po nějakou dobu se objevovaly na mořské hladině pouze bubliny vzduchu, ale pak se nečekaně vynořila jedna z potápěček, ta, které říkali Sandra, a volala celá udýchaná: „Je tam ohromnáská medúza! Drží děvčata v chapadlech a nechce povolit. Samy se už nedokážou vyprostit. Musíme jim pomoci, než bude pozdě!“

A zase zmizela.

Vmžiku se vrhlo do vln celkem sto žabích mužů pod vedením zkušeného náčelníka Franka zvaného Delfín. Pod vodou se rozpoutal ukrutný boj. Hladina se nahoře jenjen pěníla. Bohužel ani žabím mužům se nepodařilo dívky vysvobodit z krutého objetí. Nestvůra s hlavou medúzy měla příliš velkou sílu.

„Jak se zdá, v tomto moři existuje něco,“ řekl profesor se svráštělým čelem svým asistentkám, „co zapříčiňuje gigantický vzrůst. Neobyčejně zajímavé!“

Kapitán Gordon a jeho první důstojník Don Melú se zatím radili a dospěli k určitému rozhodnutí.

„Zpátky!“ volal Don Melú. „Všichni muži zpět na palubu! Překrojíme tu příšeru na dvě půlky. Jinou možnost, jak dívky vysvobodit, nemáme.“

Delfín a jeho žabí muži šplhali zase zpátky na palubu.

Argo se nejprve poněkud vzdálila od skleněného ostrova a potom vyrazila vši silou přímo proti obrovité medúze. Příď ocelové lodě byla na čelné hraně ostrá jako břitva. Neslyšně a téměř bez citelného zachvění přeřízla obrovitou medúzu na dvě poloviny.

Bylo to sice spojeno s určitým nebezpečím pro obě potápěčky, které medúza pevně svírala v chapadlech, ale první důstojník Don Melú vypočetl navlas přesně, v jakém místě se oběti právě zmítají, a namířil si to doprostřed mezi ně. Sotva to bylo dokonáno, medúzí chapadla na jedné i na druhé polovině rozřáté nestvůry naráz ochabla a visela bezvládně dolů. Uvězněné potápěčky se mohly vyprostit ze zajetí.

Na lodi je radostně vítali. Profesor Eisenstein přistoupil k zachráněným dívkám a pravil: „Je to moje vina. Neměl jsem dovolit, abyste se okamžitě potopily. Prosím o odpuštění, že jsem vás vystavil nebezpečí.“

„Nemáme vám, profesore, co odpouštět,“ odpověděla se srdečným smíchem jedna závodní potápěčka. „Koneckonců jsme právě proto na palubě.“

Druhá dívka k tomu dodala: „Nebezpečí je naše povolání.“

Jenomže na více slov nezbýval čas. Během záchranných prací kapitán a posádka úplně zapomněli pozorovat moře. Proto postřehli až teď, doslova v poslední minutě, že se na obzoru zvedla bludná vodní smršť a že se pohybuje závratnou rychlostí směrem k výzkumné lodi Argo.

První mocná vlna vzdouvající se vysoko nad hladinu uchopila ocelovou loď, strhla ji s sebou do výše, převrhla na bok a srazila ji dobrých padesát metrů dolů do rozbouřených vln. Méně zkušené a méně neohrožené námořníky, než byla posádka lodi Argo, by smetly již tyto první proudy vody beznadějně z paluby nebo by námořníci jeden po druhém upadli do mdlob. Avšak kapitán Gordon stál široce rozkročený na velitelském můstku, jako by se nic nepříhodilo, a jeho mužstvo setrvalo právě tak nehnutě na svých místech. Jenom krásná domorodka Momosan vyšplhala po laně do záchranného člunu, protože nebyla na takovou zběsilou plavbu po moři zvyklá.

Trvalo to jenom několik vteřin a celá obloha se zatměla, až byla černá jako smůla. Smršť se vrhla za řevu a burácení na výzkumnou loď, vyhazovala ji do výše kostelní věže a zase ji nechala padat jako do propasti. Zdálo se, že je tajfun každou minutu zběsilejší a zběsilejší, protože nemůže lodi z oceli nijak ublížit.

Kapitán dával klidným hlasem pokyny a první důstojník je potom opakoval v hlasitých rozkazech. Každý byl na svém místě. Dokonce ani profesor Eisenstein neopustil se svými asistentkami měřicí a počítačí přístroje. Vypočítávali, kde se toho času nalézá nejvlastnější ohnisko vodní smršti, protože právě tam musela Argo zamířit. Kapitán Gordon obdivoval v duchu jejich chladnokrevnost. Vždyť to byli vědci a neznali moře tak důvěrně jako on a jeho posádka.

Po obloze sjel první blesk a uhořel do ocelové lodě. Samozřejmě nabil celé výzkumné plavidlo elektrickým proudem. Ať se námořníci a námořnice dotkli kdekoliv, všude proti nim sršely jiskry. Ale tomu na lodi všichni přivykli již během tvrdého tréninku, který probíhal po mnoho měsíců před započatím plavby. Tento jev neměl už na nikoho nepříznivý účinek.

Jenom jedna věc námořníkům přece poněkud ztěžovala práci, ačkoliv si všichni navlékli azbestové rukavice. Veškeré součásti lodního zařízení, jež měly trochu štíhlejší tvar, jako například ocelová lana a různé železné tyče, rozžhavlily se totiž podobně jako drátek v žárovce. Naštěstí se podařilo žár, který z těchto lodních dílů sálal, zase brzy zmírnit, protože z nebe se začal řínout takový příval deště, jaký s výjimkou Dona Melúa ještě žádný z účastníků plavby nezažil. Hustota deště byla tak nevídaná, že liják za malou chvíli vytlačil z ovzduší vzduch potřebný k dýchání. Posádka si musela obléci potápěčské masky a užívat dýchacích přístrojů.

Kolem dokola nebylo vidět a slyšet nic, jen blesky a hromy, skučící bouři, vzedmuté vlny vysoké jako domy a bílou vodní pěnu!

Metr za metrem, všechny stroje zapnuté na plnou páru, Argo si razila cestu proti strašné síle Věčného tajfunu. Strojníci a topiči dole v kotelnách vyvíjeli opravdu nadlidské úsilí. Museli se důkladně přivázat pevnými lany, aby je příšerné kymácení lodi nevrhlo přímo do rozšklebené tlamy parního kotle.

Konečně Argo dosáhla samého ohniska vodní smršti. Podívaná, která se posádce naskýtala, neznala obdoby!

Bouře měla ve svém ohnisku tak neslýchanou sílu, že vyhladila beze stopy všechny vlny. Mořská hladina tu byla rovná jako zrcadlová plocha a na

hladině se točil v divém rytmu jakýsi obří útvar. Stál na jediné noze, směrem nahoru byl tlustší a tlustší a vypadal přesně tak jako dřevěná káča, kterou děti honí dokola bičem, jenomže byl velký jako hora. Podivný obr se točil takovou rychlostí kolem své osy, že nebylo možné jakoukoliv podrobnost rozeznat.

„Tento jev se nazývá šumi-šumi-gumielastikum!“ křičel nadšeně profesor Eisenstein, a co měl síly, přidržel si brýle, protože mu je dopadající déšť pořád splachoval z nosu.

„Byl byste tak laskav a věc vysvětlil poněkud blíže?“ bručel Don Melú. „Jsme jenom prostí námořníci...“

„Teď nechte profesora na pokoji, ať se může nerušeně pohroužit do výzkumu,“ skočila mu do řeči profesorova asistentka Sára. „Je to neopakovatelná příležitost. Tento útvar či bytost podobná obrovské dětské čamrdě pochází pravděpodobně z vůbec nejstarší vývojové epochy naší země. To znamená, že je stará více než jednu miliardu let. Dnes je známa již pouze jediná odrůda tohoto druhu, ale toliko mikroskopické velikosti, kterou nacházíme někdy ve šťávě z rajčat a ještě vzácněji v zeleném inkoustu. Lze soudit, že exemplář tak nevídané velikosti je pouze jediný svého druhu, který ještě existuje.“

„Jenomže my jsme sem připluli proto,“ křičel kapitán do skučící vichřice, „abychom příčinu Věčného tajfunu sprovodili ze světa. Ať nám tedy profesor řekne, jak to vrtidlo přimět, aby zůstalo na místě.“

„Jenomže to právě nevím,“ řekl profesor. „Věda přece ještě neměla příležitost, aby to prozkoumala.“

„No dobrá, profesore,“ pravil kapitán, „začneme tu káču nejprve ostřelovat a uvidíme...“

„Ale to je k pláči!“ stěžoval si profesor. „Ostřelovat jediný exemplář šumi-šumi-gumielastika!“

Jenomže protiiluzorní dělo již mířilo na obrovitou čamrdu.

„Pal!“ velel kapitán.

Z dvojitě hlavně vyrazil kilometr dlouhý plamen modré barvy. Žádný výstřel nebylo slyšet, což je pochopitelné, neboť protiiluzorní dělo střílí, jak známo, pomocí proteinové reakce.

Svítící střela se blížila k šumi-šumi-gumielastiku. Avšak pojednou se jí zmocnil obrovský vír a strhl ji stranou, takže několikrát obletěla nevídaný jev, a to pořád větší rychlostí, až ji vír konečně zvedl do výše, kde zmizela v černých mracích.

„Nemá to smysl!“ volal kapitán Gordon. „Musíme se bezpodmínečně dostat blíž!“

„Víc se přiblížit nemůžeme!“ křičel Don Melú. „Stroje už pracují naplno. I tak to stačí právě k tomu, aby nás bouře nevrhla zpátky.“

„Navrhujete snad něco, profesore?“ chtěl vědět kapitán.

Ale profesor Eisenstein jenom pokrčil rameny a také jeho asistentky byly bezradné. Už to vypadalo tak, že bude nutno výzkumnou expedici bez dosaženého výsledku přerušit.

Právě v tom okamžiku někdo zatahal profesora za rukáv. Byla to krásná domorodka.

„Malumba!“ řekla a provázela to půvabným posunkem. „Malumba oisitu sono! Erweini samba insaltu lolobindra. Kramuna heu beni beni sadogau.“

„Babalu?“ ptal se profesor užasle. „Didi maha feinosi intu ge doinen malumba?“

Krásná domorodka horlivě přikývla a odpověděla: „Dodo um aufu šulam mat wawada.“

„Oi-oi,“ řekl na to profesor Eisenstein a hladil si zamyšleně bradu.

„Copak?“ zeptal se první důstojník.

„Momosan říká,“ vysvětloval profesor, „že prý se v jejím národě traduje jakási velmi stará píseň, jejíž melodie dokáže Věčný tajfun uspat, ovšem v případě, že se někdo odváží tu píseň předzpěvovat do rachotu bouře.“

„Dejte s tím pokoj!“ hučel Don Melú. „Ukolébavka a tajfun! K smíchu!“

„Co vy o tom soudíte, profesore?“ chtěla vědět profesorova asistentka Sára. „Bylo by něco takového možné?“

„Nesmíme mít žádné předsudky,“ poznamenal profesor Eisenstein. „V přežitcích domorodých obyvatel se velmi často skrývá pravdivé jádro. Třeba existují tónové vibrace, jež šumi-šumi-gumielastikum ovlivňují. Zkrátka víme až dosud příliš málo o podmínkách jeho existence.“

„Pokazit tím nemůžeme nic,“ rozhodl kapitán. „Ať se to tedy zkusí, jaképak dlouhé řeči! Profesore, řekněte jí, ať začne zpívat.“

Profesor se obrátil ke krásné domorodce a řekl: „Malumba didi oisadal huna-huna, wawadu?“

Momosan přikývla a hned se dala do zpěvu. Zpěv to byl víc než podivný, neboť jej tvořilo jenom několik tónů, a ty se donekonečna opakovaly:

„Eni meni allubeni
wanna tai susura teni!“

Momosan při tom tleskala do dlaní a poskakovala v rytmu písně.

